

2. 2. 2010

VeźmĚte, prosĚme, na vĚdomĚ, Źe text ělĚnku odpovĚdĚ platnĚ prĚvnĚ ťpravĚ ke dni publikace.

K nĚkterĚm aktuĚlnĚm problĚmĚm v oblasti znaleckĚho dokazovĚnĚ

Oblast znaleckĚho dokazovĚnĚ a znaleckĚ ěinnosti vĚbec pĚdstavuje v ĚeskĚ republice dlouhodobĚ neřešenĚ problĚm. SvĚděĚ o tom řada vĚtek jak k prĚvnĚ ťpravĚ znaleckĚ ěinnosti, tak ke znaleckĚ praxi, kterĚ byly v poslednĚ dobĚ prezentovĚny. Skuteěnost, Źe otĚzky tĚkajĚcĚ se znaleckĚ ěinnosti se v poslednĚ dobĚ stĚvĚjĚ ěastĚji pĚdmetem odbornĚch diskusĚ, jistĚ souvisĚ takĚ s tĚm, Źe na pĚdĚ Ministerstva spravedlnosti lze zaznamenat urěitĚ legislativnĚ aktivity v tĚto oblasti. LegislativnĚ aktivity jsou vřak v podstatĚ stĚle na samĚm poěĚtku legislativnĚho procesu.

ZajĚmavĚ podnĚty a pĚpomĚnky k prĚvnĚ ťpravĚ znaleckĚ ěinnosti i ke znaleckĚ praxi ve velmi frekvencovanĚm oboru zdravotnictvĚ obsahujĚ zĚvĚry kongresu ĚeskĚ lĚkařskĚ komory konanĚho k dotěenĚ problematice dne 18.6.2009 v Praze. PodnĚty formulovanĚ kongresem se nesou pĚdevřĚm v tĚchto smĚrech:

1. MĚlo by dojtĚ k podstatnĚmu **zpĚsnĚnĚi poŹadavkĚ na odbornou zpĚsobilost znalce pro jmenovĚnĚ znalcem**. K vĚkonu znaleckĚ ěinnosti v oboru zdravotnictvĚ nemĚ Źe dostaćujĚcĚ specializovanĚ zpĚsobilost lĚkaře podle zĚkona ě. [95/2004 Sb.](#), kterĚ pouze zaklĚdĚ zpĚsobilost k samostatnĚmu vĚkonu lĚkařskĚ profese. Znalec posuzujĚcĚ ěinnost jinĚch lĚkařĚ, by mĚl bĚt doporućen profesnĚ komorou, na zĚkladĚ stanoviska jejtĚ vĚdeckĚ rady, nebo pĚsluřnĚ odbornĚ vĚdeckĚ spolećnosti, kterĚ by garantovaly jeho odbornou erudici i dostatećnou praxi. V nĚvaznosti na tyto novĚ poŹadavky by bylo ŹĚdoucĚ zhodnotit, zda znalci z oboru zdravotnictvĚ dosud zapsanĚ v seznamĚch Ministerstva spravedlnosti a krajskĚch soudĚ, jsou nadĚle zpĚsobilĚ k vĚkonu znaleckĚ ěinnosti.
2. MĚlo by dojtĚ k **rozřĚnĚnĚi moŹnosti odvolat znalce podĚvĚjĚcĚho nekvalitnĚ znaleckĚ posudky**. Znalec, kterĚ pĚdklĚdĚ opakovanĚ znaleckĚ posudky, kterĚ jsou poslĚze hodnoceny jako nesprĚvnĚ, nepĚsnĚ, neťplnĚ ěi obsahujĚcĚ zĚvĚrnĚ chyby, musĚ bĚt snadno odvolatelnĚ. SoućasnĚ stav, kdy znalec je z tĚchto dĚvodĚ ze svĚ funkce prakticky neodvolatelnĚ, je zcela nevyhovujĚcĚ.
3. **UpĚdnostnĚnĚi ťstavnĚch znaleckĚch posudkĚ** pĚd znaleckĚmi posudky soudnĚch znalcĚ jednotlivcĚ **nenĚ dĚvodnĚ**. Soud by mĚl brĚt pĚdevřĚm v ťvahu odbornou erudici posuzujĚcĚch odbornĚkĚ.

4. Vysoké nároky na znaleckou činnost kladené minimálně v oboru zdravotnictví musí mít adekvátní vyjádření v oblasti **odměňování znalců**. To je v současné době **nepřiměřeně nízké**, což může být jedním z důvodů, proč mnozí vysoce renomovaní odborníci odmítají znaleckou činnost vykonávat. Odměňování soudních znalců by mělo být podstatně zvýšeno oproti současnému nevyhovujícímu stavu.

Znalecké činnosti se týká rovněž zpráva Veřejného ochránce práv ze dne 21. října 2009. Ta se vedle řady stávajících problémů znalecké praxe (průtahy při zpracování znaleckých posudků, ustavování znalců s neodpovídající specializací, opožděné vyplácení odměn znalečného apod.) věnuje určitým doporučením pro budoucí právní úpravu, jejíž přijetí se považuje za nezbytné. Rovněž tyto návrhy zmiňují otázku zpřesnění předpokladů pro jmenování znalcem, upřesnění podmínek výkonu znalecké činnosti včetně kontroly odbornosti znalců a dohledu nad samotným výkonem jejich činnosti.

Za případný lze považovat i návrh veřejného ochránce práv na zavedení povinnosti znalce mít před zahájením činnosti uzavřenou **smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem činnosti znalce nebo tlumočnicka**. Shora uvedený požadavek na obligatorní pojištění znalce pro případ odpovědnosti za škodu může nabývat na aktuálnosti i v souvislosti s rozhodnutím Nejvyššího soudu 25 Cdo 883/2006, publikovaného rovněž v roce 2009 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek. Jeho právní věta zní „Soudem ustanovený znalec, který vypracoval chybný znalecký posudek, odpovídá za škodu, která vznikla účastníku řízení tím, že mu soud na základě tohoto posudku přiznal nižší plnění“.

Podobná doporučení a podněty pro oblast právní úpravy znalecké činnosti lze nalézt rovněž v dokumentu Ligy lidských práv „Problémy v činnosti soudních znalců z oboru zdravotnictví“, který časově závěry kongresu České lékařské komory i zprávu Veřejného ochránce práv předcházela.

Závěrem si dovoluji vyslovit přání, aby shora uvedené návrhy na zkvalitnění právní úpravy znaleckého dokazování našly co nejdříve také své legislativní vyjádření a podařilo se tak postavit právní základ pro zkvalitnění znalecké praxe. K legislativním podnětům pro úpravu postavení znalců a tlumočnicků musím přiřadit i podnět k novelizaci související problematiky civilního dokazování. Tak, aby měl znalecký posudek předložený stranou váhu znaleckého důkazu, nikoli pouze listinného důkazu, jako je tomu v civilním řízení (paradoxně na rozdíl od trestního řízení) doposud.

Vladislav Jirka, Ph.D., advokát
autor působí v advokátní kanceláři ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.

[ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.](#)

Radlická 28/663
150 00 Praha 5

Tel: +420 251 566 005
Fax: +420 251 566 006

e-mail: jurista@jurista.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční - judikaturní závěry](#)
- [Aktuální úprava výpovědní doby dle zákoníku práce: komparace napříč Evropou](#)
- [JIRÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - KVĚTEN 2026](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Hodnocení demo prostředí v IT veřejných zakázkách: užitečný nástroj, nebo cesta k netransparentnosti?](#)
- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamace vad stavby](#)
- [Časté právní mýty o kamerách na pracovišti](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námítky poškozeného](#)
- [10 otázek pro ... Michala Pálinkáse](#)